

Asia: VN/34515/2024

Kommentointipyyntö: Sivistyksestä suunta Suomelle - Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040

1. Suomi on sivistyksen, demokratian ja tieteen vapauden edelläkävijä.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Sivistys, demokratia ja tietenvapaus ovat tärkeitä itseisarvoja ja korkeakoulut ovat näiden kannalta suuri yhteiskunnallinen voimavara. On hyvä, että tavoitteissa huomioidaan koko korkeakoulusektori. Opiskelijakunta ROTKO toivoisi, että tavoitteissa huomioitaisiin myös vastuullinen tekoäly ja digitalisaatio osana tieteen ja taiteen opetuksen sekä tutkimuksen kehitystä.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Toimenpiteissä olisi tärkeää lisätä konkretiaa ja tunnistaa ammattikorkeakoulujen merkitys yhdenvertaisina tieteellisen työelämälähtöisen tutkimuksen toteuttajina. Turvallinen, yhdenvertainen ja jatkuvaa oppimista tukeva korkeakoulutus kuuluu kaikille.

2. Koulutus kuuluu kaikille ja mahdollisuuksia lisätään erityisesti nuorille.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Maksuton korkeakoulutus ja jatkuvan oppimisen tukeminen on turvattava kaikille lähtökohdista riippumatta. On tärkeää, että nuoret hakeutuvat korkeakoulututkintoihin ja siksi onkin tärkeää turvata ammatillisen ja lukiokoulutuksen käyneille yhdenvertaiset valmiudet. Korkeakoulutettujen määrän nostaminen ei voi painottua ainoastaan nuoriin, vaan olisi tärkeää huomioida jatkuvan oppimisen merkitys sekä työelämässä olevien mahdollisuus siirtyä korkeakoulutukseen.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Korkeakoulutettujen osuuden nostaminen 60 prosenttiin on hieno tavoite, mutta siihen pääsy vaatii myös laajempaan otantaa, joka huomioi muutkin kuin vain nuoret. Ammattikorkeakouluissa työelämlähtöisyys korostuu ja siksi usein korkeakoulutukseen hakevat ovat myös työelämän osaajia, jotka haluavat päivittää tai lisätä osaamistaan tukemaan omaa työtään.

Opintotestelikokeilu on lähtökohtaisesti positiivinen asia ja keino kannustaa korkeakouluopintoihin. On kuitenkin tärkeää, ettei opintotesteli korvaa pääsykokeiden merkitystä. Opiskelijakunta ROTKO pitää myös myönteisenä väylä- ja polkuopintojen kehittämistä. On kuitenkin turvattava ja varmistettava yhteishaun merkitys sekä kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet hakea korkeakouluun. Lyhyttutkinnot eivät saa sekoittaa olemassa olevaa korkeakoulujärjestelmää tai haitata korkeakoulujen perusrahoitusta.

Eryteisesti ammattikorkeakouluissa, joissa työelämlähtöisyys sekä monimuotoiset mahdollisuudet osallistua opetukseen ovat toiminnan kulmakiviä, yhtenäiset periaatteet läsnä- ja etäopiskelulle eivät toimi. Yhdenvertaisen duaalimallin mukaisen korkeakoulutuksen nimissä tulee suhtautua yhtenäisiin periaatteisiin ja ohjeistuksiin varauksella.

Opiskelijakunta ROTKO näkee, että yhtenäistäessä tutkintonimikkeitä, olisi hyvä pohtia maisteri (AMK) nimikkeen tuomista ammattikorkeakouluihin tukemaan ja selkeyttämään ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon käyneiden yhdenvertaisuutta työelämässä muihin ylempiin korkeakoulututkintoihin.

3. Luovat osaajat ja kunnianhimoinen tutkimustoiminta uudistavat yhteiskuntaa.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Opiskelijakunta ROTKO toivoo, että vision tavoitteissa huomioitaisiin ammattikorkeakoulujen rooli erityisesti soveltavassa TKI-toiminnassa sekä merkitys alueellisena kehittäjänä. TKI-toiminta tulee turvata riittävällä perusrahoituksella.

Kansainvälisten osaajien sitouttaminen Suomeen tulisi olla paremmin tuettua laadukkailla harjoittelupaikoilla ja kielikoulutuksella.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Opiskelijakunta ROTKO toivoisi, että vision toimenpiteissä huomioitaisiin korkeakoulujen yhdenvertaisuus myös TKI-toiminnassa. Alueellinen kehitys vaatii laaja-alaista TKI-toimintaa ja monimuotoisia kansainvälistymisen mahdollisuuksia.

Korkealaatuisen tutkimuksen sekä tohtoreiden osuuden kasvattamisen yhteydessä olisi myös hyvä pohtia mahdollisuutta sujuvalle ja yhdenvertaiselle mahdollisuudelle tohtorin opintoihin myös AMK-taustaisille.

4. Rohkea uudistuminen rakentaa tulevaisuuden osaamista: korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö vahvistuvat.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Opiskelijakunta ROTKO toivoo, että ammattikorkeakoulut huomioidaan yhdenvertaisesti uuden tiedon tuottajina yliopistojen rinnalla.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Korkeakoulujärjestelmän uudistustarpeita tarkastellessa on huomioitava duaalimalli ja korkeakoulujen erityispiirteet tutkimuksen, alueellisen kehityksen sekä kestävyuden näkökulmasta. Mahdollista uudistamistyötä tulee tehdä maltillisesti huomioiden myös alueelliset tarpeet.

Opiskelijakunta ROTKO näkee, että korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö voivat vahvistaa tulevaisuuden osaamista vain, jos uudistuksia toteutetaan opiskelijälähtöisesti, yhdenvertaisuus huomioiden ja koulutuksen laatu turvaten. Opiskelijat ovat keskeinen osa korkeakoulujen perustehtävää ja siten myös keskeisiä toimijoita järjestelmän uudistumisessa.

5. Kohti kasvua: korkeakoulutuksen ja tutkimuksen rahoitus monipuolistuu.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

3 vain osittain

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Pitkäjänteinen ja ennakoitava perusrahoitus on edellytys laadukkaalle koulutukselle, vaikuttavalle tutkimukselle sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja ohjauksen turvaamiselle. Yksityisen ja kansainvälisen rahoituksen lisäämistä koskevissa selvityksissä opiskelijakunta ROTKO painottaa, että julkisen perusrahoituksen on säilyttävä korkeakoulujärjestelmän perustana.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

3 vain osittain

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Vision mukainen kasvu ja vaikuttavuus voidaan saavuttaa vain, jos rahoitusratkaisut tukevat pitkäjänteisesti opetuksen laatua, tutkimuksen vapautta sekä opiskelijoiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia opiskella, kehittyä ja valmistua.

Vision tavoitteiden ja toimenpidesuositusten kokonaisuus

6. Puuttuuko vision tavoitteista ja toimenpidesuosituskokonaisuudesta jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai pois-priorisoida?

Vision tavoitteet sivistyksen, osaamistason noston, tutkimuksen laadun, kansainvälisyyden ja TKI-toiminnan vahvistamiseksi ovat kannatettavia. Opiskelijakunta ROTKO toivoisi visioon myös enemmän konkretiaa sekä korkeakouluopiskelijan ajankohtaisen profiilin laajempaa tarkastelua.

Tavoite 60 prosentin koulutustason nostamisesta on tavoitettavissa, jos huomioidaan jatkuvan oppimisen merkitys. Nuorten koulutustason nosto on tärkeää, mutta moninaistuvat taustat korkeakouluissa on huomioitava.

Määrälliset tavoitteet, rakenteelliset uudistukset ja rahoitusmallien kehittäminen eivät saa toteutua koulutuksen laadun, opiskelijoiden jaksamisen tai alueellisen kehittämisen kustannuksella.

Vision kokonaisuus ja muut osiot

7. Mahdolliset kommentit vision tilannekuvaan liittyen

-

8. Miten arvioisit visiota ja sen toimenpiteitä kokonaisuutena

-

9. Muut kommentit

Opiskelijakunta ROTKO kiittää mahdollisuudesta lausua korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta.

Sova Aili
Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta